
Deurdedeurdeur

Net opendeurdag

Humor is timing. Daarvan is Clara van den Broek overtuigd wanneer ze zich afvraagt of ze hét dan wel heeft. In 'Deurdedeurdeur' spelen de acteurs van SKaGeN zichzelf, terwijl ze een deurenkomedie proberen op te voeren. Dat loopt niet van een leien dakje. Na een zware trilogie over hemel, vagevuur en hel, maakt SKaGeN – gewapend met acht deuren – tijd voor de lach.

Het idee van een stuk in een stuk ontleen ze aan Broadway-auteur Michael Frayn. De voorstelling bezit dan ook het nodige Broadway-gehalte, maar dat stoort ons niet. Het karikaturale spel is geestig en de afwisseling tussen realiteit en deurenkomedie boeiend genoeg. Het eerste deel bracht ons spijtig genoeg nog niet hard aan het lachen. Daarvoor zat het ritme niet strak genoeg en waren de acteurs te weinig op elkaar ingespeeld.

In het tweede deel wordt het decor omgedraaid. We zien wat er zich achter de coulissen afspeelt en zo komen allerlei intriges naar boven. Charlotte Vandermeersch krijgt er een zenuwinzinking van en legt zich, met de benen gespreid, op de grond voor relaxatietherapie. Het bijhorende gekreun maakt dit tot één van de hilarische situaties die ons worden voorgeschoteld. De acteurs staan op scherp en de handelingen volgen elkaar snel op. Sofie Palmers' vertolking van de toneelmeester komt wel te gespeeld over. Hoewel ze gewoon zichzelf zou moeten zijn, verliest ze snel haar geloofwaardigheid. Dat is jammer, want de anderen zorgen wel voor een vervreemdende realiteit op podium.

Het verrassende derde deel maakt de eerste twee delen tot opmaat. Het decor wordt weer gedraaid en we zien een voorstelling op het einde van de tournee. Het wordt ons plots duidelijk waarom het hele decor bedekt is met een zachte tapis-plain. Met letterlijk vallen en nog maar weinig opstaan, banen ze zich een weg doorheen de deurenkomedie, waar bovendien nog nauwelijks iets van overschiet. Het ene hilarische moment volgt het andere op.

Uiteindelijk komt 'Deurdedeurdeur' van de grond en kan er goed gelachen worden. Het doel is dus bereikt, maar daar hebben we wel gedurende twee lange, minder geslaagde delen op moeten wachten. 'Deurdedeurdeur' is een voorstelling die nog kan groeien en dat zeker zal doen. Hoe meer de voorstelling gespeeld wordt, hoe beter de timing, hoe lachwekkender de humor. Ten slotte merken we op dat werkelijkheid en fictie in elkaar overlopen op een enorm ludieke wijze. Ook het werkproces dat aan deze voorstelling voorafging, was niet vrij van obstakels. Na twee weken collectieve ziekte, slaagt SKaGeN er toch in een overtuigende en amusante voorstelling neer te zetten.

Bregt Van Wijnendaele

Skagen zet de lachband aan

Na een ernstige Franse trilogie, kiest het theatercollectief Skagen voor Angelsaksisch amusement.

THEATER

VAN ONZE MEDEWERKER

MARK CLOOSTERMANS

BRUSSEL | 'Dat zal wel in de lucht hangen', zei Skagen-actrice Clara van den Broeck op 7 maart vorig jaar in deze krant, over de reeks komedies die toen in de steigers stonden. Na *Feydeau* (Theater Antigone) en *Le dindon* (De Roovers) presenteerde Skagen vorige week zijn komedie, *Deurdedeurdeur*. En eigenlijk is daarmee de lijst niet af. Ook *De geruchten* van Olympique Dramatique was voor een groot deel een komedie. En als de uitwerking niet zo pretentieus was geweest, had ook *Burgerlijke ongehoorzaamheid* van De Koe in die categorie kunnen vallen. Er hangt wel degelijk iets in de lucht, maar wat is het precies?

Laten we het hebben over *Deurdedeurdeur*, een meesterwerkje in drie bedrijven. We zien een ensemble dat een deurenkomedie speelt in een (op zich al komisch) volledig behangen decor. Eerst wonen we de generale repetitie bij, daarna bevinden we ons achter de schermen bij een opvoering en ten slotte zien we de komedie nog één keer.

In elk bedrijf wordt het stuk-in-het-stuk korter, omdat vergissingen (veroorzaakt door jaloezie, scheve schaatsen en sterke drank) de spelers dwingen tot improvisaties en het afsnijden van bochten. En elk bedrijf wordt *Deurdedeurdeur* grappiger. Technisch is het perfect: de timing zit goed, de vergissingen worden perfect uitgevoerd. Vrij zeldzaam is bovendien dat de hele groep goed uit de verf komt — in vorige producties van Skagen was het al eens pijnlijk duidelijk dat sommige spelers erbij liepen 'om de hoop te vergroten'.

Voor een gezelschap dat altijd zijn eigen teksten in elkaar bokste, is *Deurdedeurdeur* verrassend getrouw aan de originele toneeltekst van de Broadway-auteur Michal Frayn, *Noises off*: alleen de verwijzingen naar Engelse locaties zijn weg, net als de namen van de personages, die zijn vervangen door de namen van de spelers zelf.

Het had nog mooier kunnen zijn als Skagen, zoals de jongens van Bad van Marie, de grens tussen spel en realiteit had doen vervagen, zodat je niet meer weet of je mag applaudisseren of niet. Dan wordt een avondje theater een belevenis. Nu is *Deurdedeurdeur* gewoon een uitstekende komedie.

Skagen speelt 'Deurdedeurdeur'.
Gezien op 7/3 in de Beursschouwburg, Brussel. Tournee tot 10/5.

ONLINE

www.skagen.be

Uit: De Standaard

Recensie: Deurdedeurdeur**1/2

Bourla Antwerpen
vrijdag 23 januari 2015

foto © Willy Wtterwulghe

Recensie:

De deurenkomedie is een beproefd genre dat draait om veel deuren, een hoop misverstanden en een vlekkeloze timing om te zorgen dat de acteurs elkaar niet tegenkomen voor het plot er rijp voor is. En wat als de klinken afbreken? Wat als de rekwisieten niet van het toneel verdwenen zijn en de acteurs te vroeg en te laat ten tonele verschijnen? Dan heb je de dolkomische ingrediënten van "Deurdedeurdeur". Theatergezelschap SKaGeN bracht het verhaal van een eerder matig getalenteerde groep acteurs die repeteren voor een deurenkomedie en er vervolgens mee op tour gaan. Het beperkte talent, de rare kantjes in de verschillende karakters, de relatierubbelingen en de drank maakten van een toch al bedenkelijk toneelstuk een echte puinhoop. En hoe groter die puinhoop werd, des te grappiger het werd voor het publiek.

"Deurdedeurdeur" nam ons mee naar het theater waar een groep acteurs bezig is met hun generale repetitie. Het volledige decor is ingepakt in beige vloerbekleding. Zelf de deuren, de telefoon, de bloembak en de afstandsbediening van de tv zijn bekleed met beige vloerbekleding. De repetitie wil niet echt vlotten. Valentijn vergeet voortdurend zijn sardines mee te nemen, deuren blijken te klemmen, Korneel ligt ergens in het theater zijn roes uit te slapen, Charlotte is voortdurend haar contactlens kwijt en Yves zoekt heel de tijd naar bevestiging van de regisseur. Wanneer derderangs acteur Mathijs dan ook nog eens vraagt naar de diepere motivatie achter het feit dat zijn personage de dossiers mee naar zijn bureau neemt, wordt het regisseur Ryszard bijna te veel. Uiteindelijk worstelt de hele bende zich door het script en zijn ze klaar om voor publiek te spelen.Â

We kijken nu mee achter de schermen en zien hoe de sfeer er tot diep onder het vriespunt gezakt is. Valentijn en Yves spreken niet meer tegen elkaar en Yves geeft Mathijs de schuld. Ryszard wil Charlotte verder versieren, maar regieassistente Sari zou er niet achter mogen komen. En Korneel? Die ligt ergens ten velde met een fles drank waardoor technicus Geert zich tot zijn grote schrik moet voorbereiden om in te vallen. En terwijl zich achter de schermen heuse drama's afspelen waarbij er rake klappen vallen, gaat het stuk gewoon door.

Het decor wordt terug gedraaid en in deel drie zien we gewoon weer de voorstelling van de voorkant. Maar dit keer loopt alles wat mis kan lopen ook echt mis. Het toneelstuk dat ze brachten, was al niet echt geweldig, maar nu klopt er werkelijk niets meer van. Valentijn kan het zich niet meer aantrekken en Yves en Mathijs geraken de pedalen volledig kwijt. Het wordt strompelen en opstaan tot uiteindelijk het doek en Yves mogen vallen.Â

Lachen met het vak: het moet kunnen. Een gezonde dosis zelfspot kan dan ook nooit kwaad. Dit moet ongetwijfeld het motto zijn geweest toen theatergezelschap SKaGeN "Deurdedeurdeur" creëerde. Anders zet je toch nooit een zin als "We hebben niet jarenlang gedopt op kosten van de gemeenschap om deze voorstelling te kunnen maken." in het script. Het was vooral in het eerste deel van de voorstelling dat er heel wat humor zat over het maken van theater, de rol van de regisseur en de functie van regieassistente. Het waren niet de grote billenkletsers, maar eerder subtiele grappen die werden aangevuld door situatiedumor en het spelen van slechte acteerpresetaties. Het eerste deel diende vooral om vertrouwd te raken met het verhaal en de personages. Voor de grote hilariteit is het wachten tot het deel na de

Voorstelling van de week

Deurdedeurdeur

SKaGeN

komedie waarop
alles met precieze
timing fout loopt

Met de deur(en) in huis vallen

Na de Franse boulevardkomedies van Georges Feydeau bij De Roovers en Antigone zoekt het Antwerpse collectief SKaGeN de lach in Angelsaksische hoek met de komedie *Noises off* (1982) van Broadway-auteur Michael Frayn. SKaGeN hertaalde de titel naar *Deurdedeurdeur*. Want mocht iemand er nog aan twijfelen: dit is een deurenkomedie waarin driemaal 'deur' nog te weinig is voor het aantal op- en afgangen.

Decor is een huiskamer-interieur: alles is bekleept met pluche tot de deurklinken toe, de scherpe hoeken afgeveild. Maar is deze komedie ongevaarlijk entertainement voor het publiek, dan toch niet voor de acteurs. Hoewel in dit stuk alles fout loopt, is het immers de uitdaging om met precieze timing alles 'juist' verkeerd te doen lopen. Een uitdaging die SKaGeN met succes aangaat.

Deurdedeurdeur is een *play in a play*: het eerste bedrijf toont

een toneelgezelschap bij de generale repetitie van een deurenkomedie, in het tweede en derde bedrijf zien we hoe de spanningen oplopen tijdens de tournee. Frayn kreeg het idee voor *Noises off* toen hij een misetabele opvoering van een van zijn stukken bijwoonde. Wat zich achter de schermen afspeelde, bleek oneindig veel leuker en interessanter. Dat toont zich letterlijk in het tweede bedrijf, wanneer het decor wordt omgekeerd en de achterkant laat zien: overspel, overmatig drankgebruik en botsende ego's. De situatiebusmot vloeit dan ook niet zozeer voort uit het deurenkomedie-verhaaltje zelf maar wel uit de opvoeringsperikelen.

De negen acteurs stuwen het tempo de hoogte in met slapstick, drijvend op spelplezier en de lach van het publiek. Meer moet dat niet zijn? Een derde laag, het spel met het publiek, had de pluche in deze vrij getrouwe opvoering van *Noises off* misschien van een scherper kantje voorzien.

Op tournee tot 10 mei,
www.skagen.be

VAKMANSCHAP IN TIMING DEURDEDEURDEUR

sKaGeN

'Goed genot is ons te gek,' zo kondigt sKaGeN de deurenkomedie *Deurdedeureur* aan. Waarom zijn komedies/comediens de laatste tijd alomtegenwoordig in de commerciële en gesubsidieerde sector? In een dubbelinterview met Bert Verhulst (Studio 100) antwoordt Matthijs Schepers van sKaGeN: 'We wilden het vakmanschap onderzoeken dat met een komedie gepaard gaat' terwijl Verhulst het heeft op undat die populair zijn bij het publiek. (bron: De Morgen) Sara de Boeschere van de Roovers, op tournee met de Feydeau-komedie *Le Gindon*, lost eerlijk: 'Daar komt volk op af en de overheid wil meer publiek in de zalen. Waarna ze onmiddellijk zichzelf bijstuurt door Feydeaus artistieke merites zwaar te benadrukken. (bron: Zoon03/) Is het dan voor een niet-commercieel gezelschap een schande om een leuk stuk te spelen dat volle zalen trekt?

Deze bloemkruis om heider te krijgen waarom ook wijzelf verzelen met het recenseren van sKaGeN's *Deurdedeureur*. *Deurdedeureur* is spits geschreven, meesterlijk opge-

bouwd, door sKaGeN uitstekend naar eigen hand gezet en met verve opgevoerd. Maar is dat voldoende?

Het play in a play van Broadway-acteur Michael Frayn belicht de strubbelingen binnen een gezelschap dat een deurenkomedie opvoert. Het eerste bedrijf presenteert de personages (de bizarre regisseur, het domme blondje, de pedante actrice...) tijdens de generale repetitie. Tijdens het tweede bedrijf (de première) wordt het decor gedraaid en zien we de achterzijde van de menselijke verhoudingen: *all the world's a stage* maar

de actie speelt zich blijbaars in de coulissen. Tenslotte wordt in het derde bedrijf opnieuw het decor gedraaid, voor een laatste versie van de voorstelling zoals die samen met haar spelers gedegenereerd is. Het is grappig dat sKaGeN die ook in 'zware' tekststukken speelt met metatheater, dit metatheater nu letterlijk als onderwerp neemt. Wat zou het gegeven hebben als de spelers zichzelf in dit stuk nog een keer hadden ontdubbeld? Wellicht een onspeelbaar stuk, want *Deurdedeureur* vereist nu al een maximum aan vakmanschap in timing. Maar wat met de

'dinggang'? Op de vraag naar inhoudelijke relevantie kunnen we enkel platitudes bedenken over de aard van de mens en de menselijke verhoudingen. Nogmaals: *Deurdedeureur* is meesterlijk opgebouwd, spits geschreven en met verve opgevoerd. Bovendien trekt het volle en tevreden zalen. Voldaat dat voor drie sterren? We denken het wel. (Eveline Coussens)

De 17 apr. om 20u, euro 10
CC De Kerkelaar,
Sint-Cordulastraat 10,
2900 Schoten.
Info: www.skagen.be

HEB JIJ DEZE VOORSTELLING OOK GEZIEN? GEEF JE EIGEN MENING OP WWW.ZONE03.BE

★★★★★